

6.1 REQUISITS PROCESSALS I TRAMITACIÓ DELS PROCEDIMENTS MATRIMONIALS.

Els procediments matrimonials estan regulats en els arts. 769 al 778 de la LE Civil i per les disposicions especials dels arts. 748 al 755 de la LE Civil. Ens podem trobar en diferents supòsits:

- Nul·litat: Les causes venen regulades en el Codi Civil art. 73.
- Divorci.
- Separació.

La LE Civil regula les demandes de separació i divorci, aquí no es miren els motius pels quals es vol fer sinó que solament regula la seva tramitació.

Jurisdicció i Competència:

La competència objectiva i funcional correspondrà:

- Jutjat de 1ª Instància.
- Jutjats de Família (en el cas que hi hagi jutjats de 1ª Instància especialitzats en aquesta causa).
- Jutjat de VIDO (en el cas que s'estigui tramitant un procediment penal on la víctima és la dona i el denunciat és el marit, segons determina l'art. 173.2 del Codi Penal, on es regula la competència d'aquest jutjat). Si el Jutjat de VIDO porta el cas penal també serà el competent per portar el tema de divorci.

La competència territorial:

1. El jutjat competent serà el del domicili conjugal. En el cas que els cònjuges resideixin en diferents partits judicials, el tribunal competent serà a elecció del demandant: el de l'últim domicili del matrimoni o el de residència del demandat.

Els que no tinguin domicili ni residència fixos poden ser demandats en el lloc en què es trobin o en el de la seva última residència, a elecció del demandant

2. En el procediment de separació o divorci de comú acord a què es refereix l'article 777, és competent el jutjat de l'últim domicili comú o el del domicili de qualsevol dels sol·licitants.

3. En els processos que versin exclusivament sobre la guarda i custòdia de fills menors o sobre aliments reclamats per un progenitor contra l'altre en nom dels fills menors, és competent el jutjat de primera instància del lloc de l'últim domicili comú dels progenitors. En el cas que els progenitors resideixin en diferents partits judicials, és tribunal competent, a elecció del demandant, el del domicili del demandat o el de la residència del menor.

El Jutge examinarà d'ofici la seva competència.

Postulació:

. En el procediment contenciós es necessita advocat i procurador per cadascuna de les parts.

. En procediment de mutu acord (art 777 LE Civil) els 2 cònjuges poden tenir la mateixa representació i assistència tècnica, és a dir poden portar el mateix procurador i advocat a excepció de 2 supòsits:

-Quan en la proposta del conveni regulador presenten diferents peticions sobre un mateix assumpte: Ex: el marit diu que deixaran els nens a la veïna del 5è de dilluns a divendres de 17h a 20h i la muller diu que posaran una cangur per tenir cura dels nens. El Lletrat de l'AJ els hi dirà que bé arriben amb un acord o bé cada part anirà representada pel seu procurador i advocat.

-Quan un dels cònjuges incompleix algun dels punts degudament aprovat en el conveni regulador. Ex: règim de visites, en aquesta cas el cònjuge perjudicat demanarà l'execució forçosa, llavors el Lletrat de l'AJ demanarà al cònjuge que no compleix que es busqui un altre procurador i advocat.

Tramitació:

La tramitació de les demandes de separació i divorci (contenciosos) venen regulades en l'art. 770 de la LE Civil i segueixen les regles del judici verbal (amb una sèrie d'especialitats) a excepció de les de mutu acord que seguiran les regles del art. 777 de la LE Civil.

Les especialitats són:

-Amb la demanda s'haurà d'acompanyar el Certificat literal de la inscripció del matrimoni i les inscripcions de naixements dels fills en el Registre Civil. (no serveix el llibre de família).

-Si es sol·liciten mesures patrimonials (diners), serà necessari presentar documents que acreditin i permetin avaluar la situació dels cònjuges (nòmines, certificats bancaris, títols de propietats).

-Es necessitarà la intervenció del Ministeri Fiscal en els procediments de nul·litat i en els demés quan hi hagin menors, incapaços i absents (Ex: marit desaparegut). Es necessari l'informe del Ministeri Fiscal, no es necessita que estigui present a la vista.

Es presenta la Demanda i aquesta s'admet mitjançant Decret del Lletrat de l'AJ; en el supòsit d'inadmissió seria mitjançant Interlocutòria del Jutge. El Decret acorda emplaçar al demandat perquè contesti per escrit en un termini de 10 dies.

Es podrà proposar reconvenió en la mateixa contestació a la demanda, les causes seran les següents:

- Quan es fonamenti en alguna de les causes que puguin donar lloc a la nul·litat del matrimoni.
- Quan el cònjuge demandat de separació o de nul·litat pretengui el divorci.
- Quan el cònjuge demandat de nul·litat pretengui la separació.
- Quan el cònjuge demandat pretengui l'adopció de mesures definitives, que no hagin estat sol·licitades en la demanda, i sobre les quals el tribunal no s'hagi de pronunciar d'ofici.

Un cop contestada la demanda, el Lletrat de l'AJ convocarà a les parts per la vista, en la que hauran de comparèixer les parts per si mateixes acompanyades dels seus respectius advocats. En la vista es practicaran tots els mitjans de prova. Les proves que no es puguin practicar a l'acte de la vista s'han de practicar dins del termini que el tribunal assenyali, que no podrà excedir els 30 dies. El Jutge resoldrà la sentència en un termini de 10 dies.

Si el procediment és contenciós i es considera necessari d'ofici o a petició del Ministeri Fiscal, parts o membres de l'equip tècnic judicial o del mateix menor, s'han d'escoltar els fills menors o incapacitats si tenen judici suficient i, en tot cas, els que tinguin més de dotze anys.

Si en qualsevol moment del procés es donen les circumstàncies de mutu acord (art. 777) es seguirien els tràmits d'acord amb aquest article. També les parts de comú acord poden sol·licitar la suspensió del procés i sotmetre's a mediació.

6.1.1 MESURES PROVISIONALS PRÈVIES A LA DEMANDA DE SEPARACIÓ, NUL·LITAT O DIVORCI. (Fins que es dicti sentència definitiva).

Aquestes mesures es poden demanar en tres moments diferents:

- Abans d'interposar la demanda (mesures provisionalíssimes).
- En la demanda (mesures provisionals o coetànies). En un Altresí.
- Ho pot demanar el demandat en la contestació de la demanda; sempre i quan no s'hagin adoptat anteriorment.

Aquestes mesures estan regulades en els arts. 102 i 103 del Codi Civil, les mesures de l'article 102 entren a funcionar automàticament pel simple fet de presentar la sol·licitud, aquestes són:

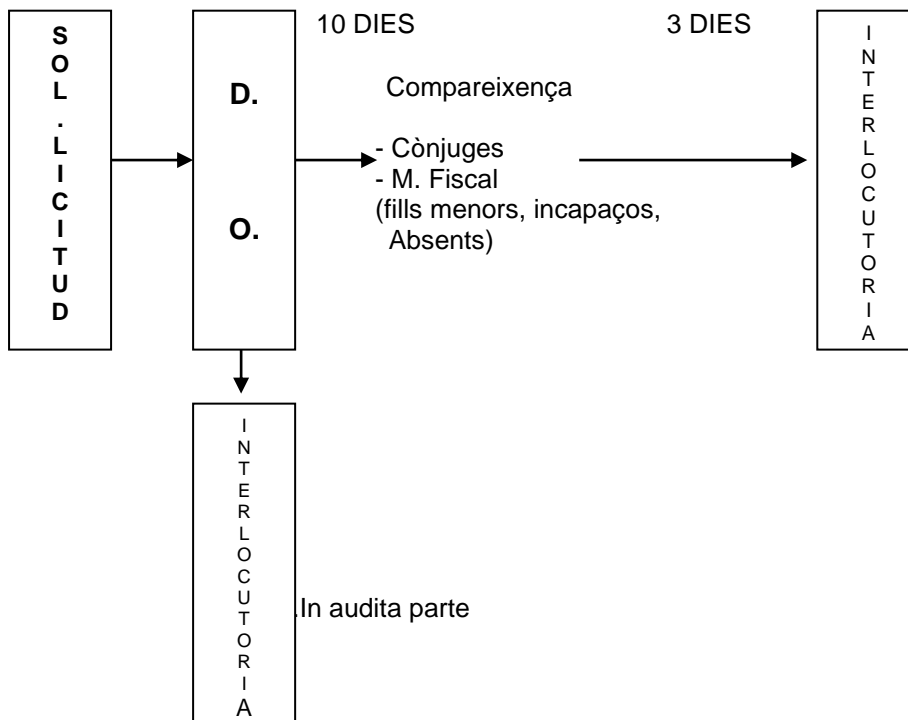
- 1- Els cònjuges podran viure de forma separada i cessa la presumpció de convivència conjugal.
- 2- Queden revocats tots els poders i consentiments que s'hagin donat amb anterioritat els cònjuges.

Les mesures de l'art. 103 han de ser acordades pel Jutge, aquestes són:

- règims de custòdia dels fills.
- règim de visites.
- fixar la contribució de cada cònjuge en les càrregues familiars.
- ús de l'habitatge.
- l'aixovar de la llar.

-Les mesures provisionalíssimes.-

La seva tramitació ve regulada per l'art 771 de la LE Civil, es presentarà una simple sol·licitud, per aquest escrit no es necessita advocat ni procurador; malgrat que sí que es necessitaran després per qualsevol escrit o actuació.

La finalitat de la compareixença davant del Jutge és que els cònjuges arribin amb un acord sobres les mesures a adoptar; sinó s'arriba a cap acord i escoltat al Ministeri Fiscal, es practica tota la prova (Ex. jo vull que passi una pensió, el gos, la casa, etc.). Cadascú proposa la prova al seu favor. Aquí a la compareixença, hi ha d'haver-hi advocat i procurador; si la prova no es practica en aquest acte el termini per a fer-ho serà de 10 dies. A la compareixença ha d'anar el cònjuge demandat assistit pel seu advocat i representat pel seu procurador.

El Lletrat de l'AJ en la mateix moment que fa l'assenyalament, dóna trasllat de les mesures al Jutge, i si aquest ho considera urgent pot dictar Interlocutòria "in audita parte", (sense escoltar a les parts) referent a les mesures de l'art 102 del Codi Civil en relació a la custòdia dels fills i l'ús de l'habitatge i l'aixovar familiar. Contra aquesta resolució no es pot presentar cap recurs.

Un cop practicada tota la prova el Jutge resolt mitjançant Interlocutòria, que ha de dictar en el termini de 3 dies (que fixarà les mesures provisionals; contra aquesta interlocutòria no hi ha possibilitat de recurs.

Les mesures acordades tenen una vigència de 30 dies (hàbils), sinó s'interposa demanda quedaran sense efecte.

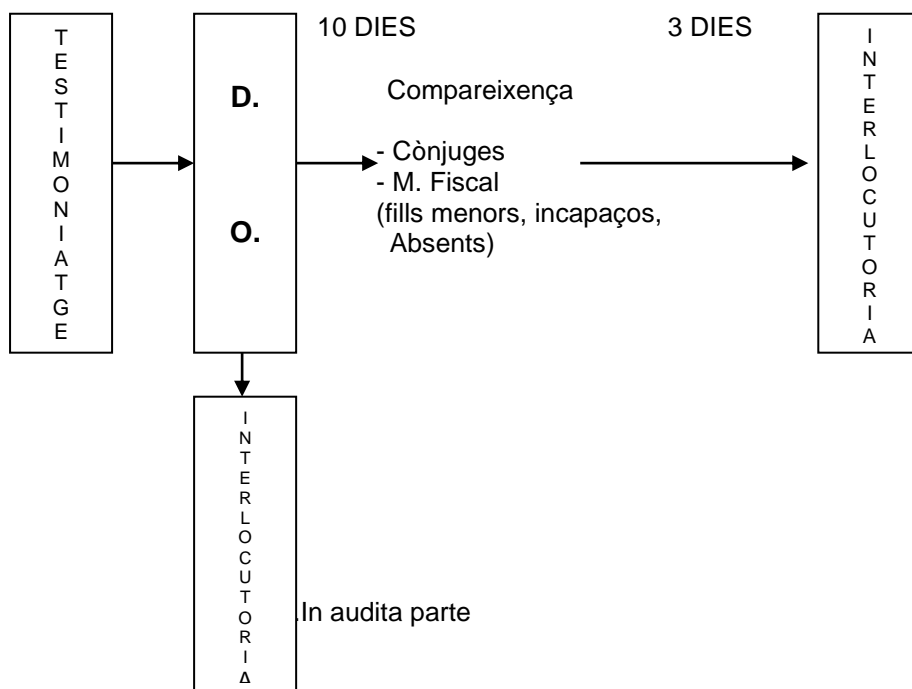
Les mesures coetànies: (art 773 LE Civil).

Es poden sol·licitar en la demanda sinó s'ha fet amb anterioritat. Si ja han estat demanades tindran vigència fins a la sentència. I aquestes que es tramiten amb la demanda es farà igualment que les anteriors però amb peça separada (carpeta a part).

En la demanda en un Altressí s'haurà de dir: "Formi's l'oportuna peça separada per acordar en aquesta el procedent".

En la peça separada es farà un testimoniatge de l'Altressí (això equivaldria a la sol·licitud).

PEÇA SEPARADA

Podran ser sol·licitades pel cònjuge demandat al contestar la demanda, sempre que no s'hagin sol·licitat amb anterioritat o bé siguin diferents. Aquestes es discutiran a la vista però sempre que aquesta s'hagi pogut assenyalar en els 10 dies següents a la Contestació, i el Jutge ha de resoldre mitjançant Interlocutòria (no és podrà interposar cap recurs), sempre i quan la sentència no es pugui dictar immediatament després de la vista.

Si la vista no es pot assenyalar en aquests 10 dies el Lletrat de l'AJ els convocarà a la compareixença que s'haurà de fer d'acord a les normes de l'art 771 LE Civil.

Les mesures provisionals quedaran sense efecte quan siguin substituïdes per les que fixi definitivament la sentència o bé quan es posi fi al procediment d'una altra manera.

Les mesures definitives:

En la vista del judici, si no ho han fet abans, els cònjuges podran sotmetre al tribunal els acords a què hagin arribat per regular les conseqüències de la nul·litat, la separació o el divorci, i proposar la prova que considerin convenient.

Si no hi ha acord, s'ha de practicar la prova útil i pertinent que els cònjuges o el Ministeri Fiscal (fills menors o incapacitats) proposin i la que el tribunal acordi d'ofici sobre els fets que siguin rellevants per a la decisió sobre les mesures que s'han d'adoptar.

En la sentència, el tribunal ha de resoldre sobre les mesures sol·licitades de comú acord pels cònjuges, tant si ja han estat adoptades, en concepte de provisionals, com si s'han proposat posteriorment.

Si no hi ha acord dels cònjuges o en el cas que l'acord no s'aprovi, el tribunal ha de determinar en la mateixa sentència, les mesures que hagin de substituir a les ja acordades anteriorment, en relació als fills, habitatge familiar, càrregues i dissolució del matrimoni.

Modificació de mesures definitives:

Les mesures definitives que es redacten en la sentència poden ser modificades si canvia la situació a petició del Ministeri Fiscal (si hi ha fills menors o incapacitats), o bé dels cònjuges.

Aquestes es poden sol·licitar de dues maneres:

.Si es sol·licita com una mesura contenciosa (ho demana solament una part es seguiran les normes de l'art 770 LE Civil (procediment contenciós).

.Si es sol·licita de mutu acord es seguiran amb els tràmits del mutu acord de l'art 777 LE Civil.

Execució forçosa de mesures: (art 776 LE Civil)

-Al cònjuge que incompleixi de manera reiterada les obligacions de pagament de la quantitat que li correspongui, el Lletrat de l'AJ li podrà imposar multes coercitives.

-L'incompliment reiterat del règim de visites, per part d'algun dels cònjuges, donarà lloc a la modificació del règim de guarda i de visites.

6.1.2 PROCÉS DE SEPARACIÓ I DIVORCI DE MUTU ACORD O PER UN DELS CÒNJUGES AMB CONSENTIMENT DE L'ALTRE.

Les peticions de separació o divorci presentades de comú acord per ambdós cònjuges o per un amb el consentiment de l'altre s'han de tramitar pel procediment que estableix l'art 777 LE Civil.

A la sol·licitud s'ha d'acompanyar una proposta del conveni regulador, el certificat de matrimoni i el certificat de naixement dels fills.

Admesa la sol·licitud de separació o divorci, el Lletrat de l'AJ dictarà diligència d'ordenació i ordenarà la citació dels cònjuges, s'ha de fer la citació dins el 3r dia, perquè es ratifiquin per separat en la seva petició.

Si algun dels cònjuges no hi va o bé no es ratifica en aquesta sol·licitud de separació o divorci, el Lletrat de l'AJ donarà per arxivat el procediment, de forma que les parts podran anar per la via contenciosa.

Ratificada la sol·licitud pels dos cònjuges, si la documentació aportada és insuficient, el Jutge o Lletrat de l'AJ, que sigui competent, concedirà un termini de 10 dies, perquè la completin. Durant aquest termini, es practicarà la prova que els cònjuges haguessin proposat i la que el tribunal cregui necessària.

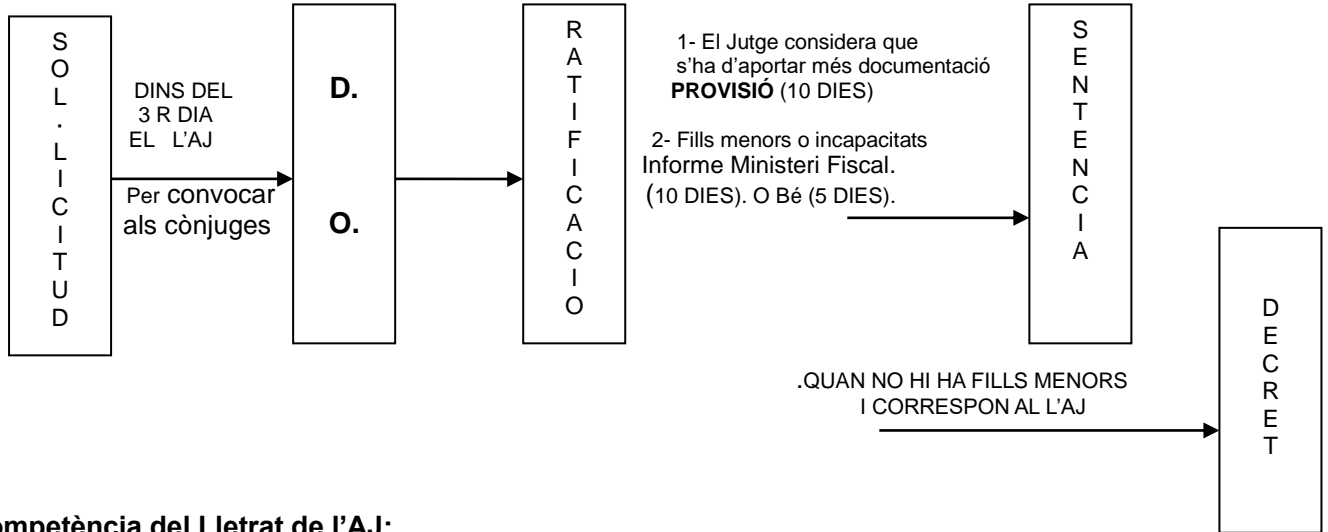
Si hi ha fills menors d'edat o bé incapacitats, el tribunal ha de sol·licitar un informe al Ministeri Fiscal sobre els termes del conveni referent als fills i escoltar als menors si tenen seny suficient, quan es consideri necessari, bé d'ofici o a petició del Ministeri Fiscal, de les parts, o bé de l'equip tècnic judicial o del menor. Aquestes actuacions s'hauran de practicar durant el termini de pràctica de la prova (10 dies), o bé en el cas que aquest termini no s'hagués obert, s'hauran de fer en 5 dies.

Practicada la prova i un cop tramitat l'informe del Ministeri Fiscal, si s'escau (menors i incapacitats), immediatament després de la ratificació dels cònjuges, es dictarà sentència en que s'aprovi o es denegui la separació o el divorci i pronunciant-se sobre el conveni regulador.

Concedida la separació o el divorci, si la sentència no aprova en tot o en part el conveni regulador proposat, s'ha de concedir a les parts un termini de 10 dies per proposar un nou conveni, limitat, si s'escau, als punts que no hagin estat aprovats pel tribunal. Presentada la proposta o transcorregut el termini concedit sense fer-ho, el tribunal ha de dictar interlocutòria dins el tercer dia, que resolgui el que sigui procedent.

La sentència o la interlocutòria que aprovi totalment la proposta del conveni regulador solament podran se recurribles, en interès del menor o incapacitats, pel Ministeri Fiscal.

La sentència que denegui la separació o el divorci i la Interlocutòria que no aprovi algun punt del conveni regulador, serà recurrent en apel·lació.

Competència del Lletat de l'AJ:

Si la competència és del Lletat de l'AJ, perquè no hi ha fills menors o incapacitats, immediatament després de la ratificació dels cònjuges davant del Lletat de l'AJ, aquest dictarà un Decret, en el que es pronunciarà sobre el conveni regulador.

El Decret que formalitzi la proposta del conveni regulador declararà la separació o divorci dels cònjuges. Aquest decret no es recurrible.